

СИЛАБУС

«Основи світової політики»

(назва навчальної дисципліни)

Викладач

Безрук Олександр Олександрович

Кандидат політичних наук, доцент

е-пошта: alex.bezruk@ukr.net

телефон: 096 120 47 50

часи роботи: _____

Академічний період

__2-й__ семестр 2020/2021 н.р.

Академічні години

дні тижня

час проведення за розкладом

Місце проведення

Аудиторія , майдан Свободи,

Навчальне навантаження

4 кредити ЄКТС, _120_ годин

Пререквізити:

зادля успішного освоєння курсу здобувач вищої освіти має володіти базовими знаннями з історії, географії та права.

Постреквізити:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

1) загальні компетентності:

ЗК2 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК4 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності

ЗК5 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

1) фахові компетентності:

СК1 – знання про природу, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин

СК2 – здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема, політичному, безпековому, економічному, суспільному, культурному.

СК3– знання про стан досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній науках, у міждисциплінарних дослідженнях

СК4 - знання про природу, джерела та інститути зовнішньої політики держави

Програмні результати навчання:

РН1 – демонструвати знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, еволюції, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також про природу та джерела зовнішньої політики держав і діяльність інших учасників міжнародних відносин.

РН6 – розуміти принципи використання теоретичних знань з міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки та конфліктів, міжнародної регіоналістики при вирішенні практичних завдань.

РН7 – збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав

РН8 - визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів

РН9 - проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів

РН10 - аналізувати та оцінювати концептуальні підходи до вирішення проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики

РН13 - оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах

Призначення навчальної дисципліни:

Дисципліна «Основи світової політики» є складовою освітньо-професійної програми: «Міжнародні відносини та регіональні студії першого (бакалаврського) рівня.

Мета дисципліни

надати студентам знання про характер та зміст світової політики в умовах перманентних змін та зростання нестабільності сучасного світу.

Завдання вивчення дисципліни:

- сформулювати знання про предмет, категорії та теоретичні обґрунтування світової політики; надати інформацію про ідеологічний та геополітичний аспекти світової політики;

- з'ясувати роль держави та міжнародних структур у впливі на світовий політичний процес та особливості міжнародних відносин;

- охарактеризувати процесуальні моменти світової політики: модернізаційні, трансформаційні та глобалізаційні процеси; виявити роль політичних та військових конфліктів та інших загроз сучасному світовому порядку;

- визначити основних світових політичних «гравців», їхні цілі та стратегії;

- визначити статус України в світовій політиці, її геополітичний статус та перспективи розвитку в умовах актуального гібридного конфлікту та економічних викликів.

Інформаційні ресурси:

Основна література

1. Богданович В. Ю. и др. Конфликты и войны после распада СССР. Монография. – К., 2007. – 420 с.
2. Василевський О. Л., Гончар М. Н. Структура геополітичних інтересів України. – К., 1995.
3. Гаджиев К. С. Введение в геополитику. – М., 2000.
4. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. Загальна теорія політики: Навчальний посібник. / Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. — 226 с.
5. Глобалізація і сучасний міжнародний процес / за заг. проф..Б. Гуменюка та проф..С. Шергіна. – К.: Університет «Україна», 2009. – 508 с.
6. Дергачов В. А. Геополитика. – К., 2000.
7. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин. – Львів, 1995.
8. Кирилюк Ф. М. та ін. Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 704 с.
9. Коппель О. Н., Пархомчук О. С. Міжнародні відносини ХХ століття. – К., 1999.
10. Косолапов Н. Теория международных отношений // Мировая экономика и международные отношения. – М., 1998. – № 4, 2000. – №1.
11. Міжнародні відносини та світова політика. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2010.– 863 с.
12. Міжнародні системи і глобальний розвиток. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2008.– 606 с.
13. Мухаев Р. Т. Политология: учебник. – М.: Проспект, 2009. – 640 с.
14. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна та ін. ; за ред. М. П. Требіна. – Х. : Право, 2016. – 540 с.
15. Современные международные отношения. Учебник / под ред. А.В. Торкунова. – М.: Российская политическая энциклопедия, 2000.
16. Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2008.– 512 с.

Допоміжна література

1. Арон Р. Мир і війна між націями. – К., Юніверс, 2000.
2. Бжезинский Збигнев. Великая шахматная доска. Господство Америки и его геостратегические императивы. – М.: Междунар. отношения, 1999.
3. Геополітичне майбутнє України. / Міжнародна науково-практична конференція. – К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 1998.
4. Кревельд М. ван. Трансформация войны / Мартин ван Кревельд. — М. : Альпина Бизнес букс, 2005. — 344 с.
5. Римский клуб. История создания, избранные доклады и выступления, официальные материалы / Под ред. Д.И. Гвишиани, – М., 1997.
6. Уоллерстайн И. Общественное развитие или развитие мировой системы? // Вопросы социологии. – 1992. – № 1.
7. Уткин А.И. Американская футурология международных отношений в ХХ веке. – М., 1990.
8. Уткин А.И. Россия и Запад: история цивилизаций. – М.: Гардарики, 2000.

9. Федосеев А.А. Современная американская буржуазная политология: истоки, традиции, новации. – Л., 1989.
10. Фукуяма Ф. Конец истории? // Философия истории. Антология. – М., 1995.
11. Хрусталеv М.А. Системное моделирование международных отношений. – М., 1988.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Дробот Г. А. Світова політика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/29607/politologiya/svitova_politika - Назва з екрану.
2. Суб'єкти світової політики [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/1829102155288/politologiya/subyekti_svitovoyi_politiki_svitoviy_politichniy_protse - Назва з екрану.
3. Міжнародна політика і міжнародні політичні відносини [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://lib.mdpu.org.ua/e-book/politologiya/eBook/modul_2/tema18.htm - Назва з екрану.
4. "Світова політика тріщить по швах": як ЗМІ відреагували на вихід Росії з Римського статуту [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.unian.ua/world/1629841-svitova-politika-trischit-po-shvah-yak-zmi-vidreaguvali-na-vihid-rosiji-z-rimskogo-statutu.html> - Назва з екрану.
5. Про поняття «гібридна війна» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/4615/> - Назва з екрану.

Політика курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

Дисципліна складається із 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 42 годин самостійної роботи (ознайомлення із відповідною літературою, вирішення кейсів, підготовка презентацій тощо).

Перескладання залікової роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Передбачається зарахування результатів навчання у разі, якщо студент прослухав аналогічний курс (або його частину) у будь-якому університеті України або Європи, був учасником міжнародних проєктів Жан-Моне модуль, K1, у межах якого вивчалась така ж дисципліна (його частина), або слухачем такого ж дистанційного курсу на платформі «Prometheus», Coursera та інших, і при цьому має підтвердження – сертифікат про результати навчання (оцінку).

Списування під час залікової роботи заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є важливим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Протоколи комунікації

Програма і силабус курсу розміщено на сайті кафедри туристичного бізнесу та країнознавства. Комунікації із викладачем можна вести через електронну пошту, Viber, Zoom, Skype, GoogleClassroom.

Студенти мають регулярно перевіряти зазначені канали комунікації з періодичністю не менше одного разу на тиждень.

Форми контролю та критерії оцінювання

Вивчення дисципліни «Основи світової політики» передбачає застосування *поточного та семестрового* видів контролю.

1. *Поточний контроль* здійснюється у формі письмових контрольних робіт, які проводяться за підсумками вивчення кожного із розділів навчальної дисципліни і являють собою тестові завдання. Бали отримані за контрольні роботи додаються до балів, що були отримані студентами за виконані види навчальних робіт протягом семестру. Отримана сума балів є результатом поточної успішності. Максимальне значення дорівнює 60 балам.

До вищезгаданих видів навчальних робіт відносяться наступні: *усна доповідь* на семінарському занятті; участь в *обговоренні* доповіді або в *дискусії* на семінарському занятті; написання *есе* з актуальних проблем світової політики; підготовка та захист *реферату*; *експрес-опитування* – усне або письмове надання відповідей на запитання з пройденого матеріалу протягом 5-10 хв.

Критерії оцінювання та алгоритм розрахунку результатів поточної успішності. Основні критерії оцінювання за видами робіт наведено в таблиці А.

Таблиця А. Основні критерії оцінювання за видами студентських робіт

Вид роботи	Критерії оцінювання
<u>Усна доповідь</u>	Відповідність змісту заявленій темі доповіді; логічність, послідовність та чіткість викладення; оперування категоріально-термінологічним апаратом навчальної дисципліни; якість відповідей на поставленні запитання
<u>Обговорення доповіді</u>	Формулювання актуальних, слухних запитань по

<u>дискусія</u>	темі доповіді; висловлення власної думки, ремарок, доповнень з обговорюваної проблеми; демонстрація аналітичних здібностей; використання термінології
<u>Есе</u>	Актуальність обраної теми; логіка викладення, чіткість та послідовність; ступінь аргументації власних висновків; рівень обізнаності по заявленій темі; якість аналітики; унікальність; самостійність виконання
<u>Реферат</u>	(Див. критерії оцінювання <i>усної доповіді</i> та <i>есе</i>). Додатково: якість оформлення; кількість опрацьованих першоджерел; відповідність мети поставленим завданням та отриманим результатам
<u>Експрес-опитування</u>	Відповідність змісту відповіді поставленим запитанням; суті; дотримання хронометражу; кількість вірних відповідей

Відповідно до структури навчальної дисципліни та враховуючи означені критерії оцінювання передбачено наступний алгоритм нарахування балів протягом семестру (див. Табл. В).

Таблиця В. Алгоритм розрахунку результатів поточної успішності

Вид роботи (передбачуваний за розділом)	Діапазон оцінювання (бали)	Максимально-накопичувальна кількість балів
1.	2.	3.
Розділ 1		
Усна доповідь (Т.3, Т.4, Т.6)	1–3	9
Участь в обговоренні доповіді, дискусія (Т.3, Т.4, Т.6)	0,5–1	3
Написання есе	1–3	3
Підготовка та захист	3–10	10

реферату		
<i>Контрольна робота</i> за розділом 1 (поточний контроль)	0–5	5
РАЗОМ за розділом 1		30
Розділ 2		
1.	2.	3.
Усна доповідь (Т.7, Т.8, Т.9, Т.10, Т.12)	1–3	15
Участь в обговоренні доповіді, дискусія (Т.7, Т.8, Т.9, Т.10, Т.12)	0,5–1	5
Експрес-опитування (Т.7–Т.12)	0–5	5
<i>Контрольна робота</i> за розділом 2 (поточний контроль)	0–5	5
РАЗОМ за розділом 2		30
РАЗОМ за семестр		60

2. *Семестровий контроль* з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового письмового екзамену. Час виконання – 60 хвилин. Кількість питань – 3. Максимальна кількість балів передбачена за відповіді на кожне запитання складає 15, 15 та 10 балів. Відповідно – максимальна кількість балів за іспит дорівнює 40 балам. Таким чином, за семестр студент(ка) має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання екзаменаційних відповідей: відповідність змісту поставленим запитанням, структура, логіка та повнота відповіді; використання релевантної термінології. Дисциплінарні вимоги: належне оформлення екзаменаційної роботи; дотримання хронометражу; самостійність виконання.

7. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота												Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1						Розділ 2						60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
30						30								

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

КАЛЕНДАР КУРСУ

«Основи світової політики»

№ тижня (дні тижня)	Тема	Форми організації навчання	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи
2 семестр 2020 – 2021 навчального року				
1	Тема 1. Світова політика як наукова дисципліна	Лекція,	2	<i>Завдання:</i> Лекційний матеріал доповнити аналізом еволюції підходів до визначення світової політики.
2	Тема 2. Світ як політична система	Лекція,	2	<i>Завдання:</i> Лекційний матеріал доповнити вивченням типологізації політичних систем
3	Тема 3. Системи міжнародних відносин	Лекція, практичне заняття	4	<i>Завдання:</i> Лекційний матеріал поглибити вивченням стану міжнародного права на сучасному етапі
4	Тема 4. Світові політичні ідеології	Лекція, практичне заняття	4	<i>Завдання:</i> Лекційний матеріал доповнити інформацією щодо особливостей адаптації канонічних ідеологій до сучасних політичних умов
5	Тема 5. Теорії міжнародних відносин	Лекція,	2	<i>Завдання:</i> Лекційний матеріал поглибити вивченням аспекту дискусії між школами міжнародних відносин
6	Тема 6. Геополітика	Лекція, практичне заняття	6	<i>Завдання:</i> Доповнити наданий матеріал інформацією про вплив американських неоконсерваторів на геополітичну думку
7	Тема 7 Держава в світовій політиці	Лекція, практичне заняття	4	<i>Завдання:</i> Дослідити особливості взаємодії між державою та недержавними організаціями на прикладі конкретних країн у контексті світового політичного процесу

8	Тема 8. Міжнародні організації	Лекція, практичне заняття	4	<i>Завдання:</i> Розглянути діяльність структур, які мають характер політичних клубів (на кшталт G20) та благодійних організацій, фондів тощо
9	Тема 9. Глобалізація	Лекція, практичне заняття	6	<i>Завдання:</i> Розглянути теорії глобалізації (Р. Робертсон, К. Оме, У. Бека, Е. Гідденса та ін.)
10	Тема 10. Конфлікт у світовій політиці	Лекція, практичне заняття	6	<i>Завдання:</i> Лекційний матеріал доповнити інформацією про конфлікти на пострадянському просторі
11	Тема 11. Тенденції та загрози побудови нового світового порядку	Лекція,	2	<i>Завдання:</i> Розглянути прогнози та аналітику щодо майбутнього світового порядку (Дж. Фрідман, О. Тоффлер, С. Хантінгтон, З. Бжезинський та ін.)
12	Тема 12. Україна в світовому політичному процесі	Лекція, практичне заняття	6	<i>Завдання:</i> Проаналізувати тенденції у зовнішній політиці України на сучасному етапі
	Канікули			